

**Приватний вищий навчальний заклад
«Медико-Природничий Університет»**

м. Миколаїв

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна	Менеджмент та психологія управління
Освітньо-професійна програма	Психологія
Освітньо-професійний ступінь	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Очна
Рік навчання/семестр	III рік, семестр 5
Кількість кредитів ECTS/ Обсяг	Кредитів 5 усього годин 150 лекцій 24 семінарські 48 самостійна робота 78
Викладач ПП	
E-mail, контактний телефон викладача	
Посилання на сайт	
Консультації	За графіком впродовж навчального року
Анотація до курсу	<p>Дисципліна відіграє важливу роль у підготовці майбутніх фахівців до професійної діяльності та продуктивної співпраці у сфері трудової діяльності.</p> <p><i>Актуальність курсу</i> зумовлена соціально-економічними змінами, що відбуваються в українському суспільстві в цілому та в освіті зокрема. Реформування національної системи освіти актуалізує проблему автономності закладів освіти, формування їх конкурентоздатності, позитивного іміджу, привабливості для замовників і споживачів освітніх послуг. У цьому контексті особливо актуалізується підготовка фахівців із сучасним управлінським світоглядом, які зможуть професійно забезпечувати високу якість надання професійних послуг, раціонально управляти ресурсами установи.</p> <p>Оволодіння курсом передбачає засвоєння теоретичних понять і положень психології освітнього менеджменту, набуття студентами знань та умінь, необхідних для здійснення успішної управлінської діяльності у фаховому середовищі.</p>
Мета та завдання курсу	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент та психологія управління» є формування знань і практичних умінь у галузі психології менеджменту, спрямованих на всебічне удосконалення управлінської діяльності з виконання професійних завдань.</p>

Основні завдання вивчення дисципліни «**Менеджмент та психологія управління**» такі:

- висвітлити наукові та прикладні проблеми психології менеджменту;
- розкрити власне психологічні складові управлінського процесу в освіті (комунікація, вплив на людей, мотивація);
- сприяти здобуттю знань, оволодінню прийомами розвитку організаційної та управлінської культури сучасного фахівця, виробленню вмій і навичок, необхідних для успішного оволодіння майбутньою професійною діяльністю.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: термінологічну систему курсу; головні структурні компоненти; зміст основних тем, які висвітлюють актуальні проблеми менеджменту та психології управління; історичні особливості розвитку менеджменту; психологічні складові управлінського процесу; принципи, методи та функції управлінської діяльності; індивідуально психологічні, психофізіологічні властивості особистості та їх урахування в системі управління; систему лідерства в управлінні; стилі управління; техніки та прийоми продуктивного спілкування; психологічні аспекти ділового спілкування; ознаки позитивного соціально-психологічного клімату колективі, шляхи запобігання та способи залагодження конфліктів у колективі.

уміти: виокремлювати й аналізувати зміст основних понять курсу; характеризувати: психологічні особливості управлінської діяльності у професійній сфері, приймати і реалізовувати доцільні управлінські рішення; обирати і застосовувати ефективні стратегії управлінської діяльності; створювати психологічне комфортне середовище, налагоджувати співпрацю, командну роботу, делегувати повноваження; організовувати спілкування з керівниками і колегами, обираючи найбільш продуктивні прийоми й техніки; запобігати й залагоджувати конфліктні ситуації в управлінській діяльності фаховою установою; працювати над подоланням проявів професійних деструкцій; проектувати отримані знання у сферу майбутньої професійної діяльності (забезпечення гуманізації управлінського).

Програмні результати навчання

Під час вивчення дисципліни «Менеджмент та психологія управління» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися програмні компетентності:

Загальні:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і

технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові:

ФК 08. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

ФК 14. Здатність визначати й пояснювати психологічні механізми формування, функціонування та розвитку психічних явищ, процесів, властивостей, виокремлювати причини та фактори, що диференціюють характер їх індивідуального функціонування та розвитку.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань для розуміння спеціальних розділів психології з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх роз'яснення.

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб відповідно до віку.

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Зміст курсу

Зміст курсу		
№ з/п	ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ до курсу "Менеджмент та психологія управління"	2
2	Тема 2. Історія психології управління в організації	2
3	Тема 3. Психологія управління працею як структурний елемент системи управління в організації	2
4	Тема 4. Психологія особистості в управлінні людьми	4
5	Тема 5. Психологічні особливості керівництва	4
6	Тема 6. Мотивація як головна функція сучасної теорії та практики менеджменту	4
7	Тема 7. Психологія організації в управлінні	4
8	Тема 8. Управління конфліктами в організації і їх вирішення	2
	Усього:	24
№ з/п	ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
1	Вступ до курсу "Менеджмент та психологія управління" Поняття про психологію управління. Предмет та структура психології управління в організації. Функції психології управління в організації	4
2	Історія психології управління в організації Формування психологічних знань про управління в організації в теорії управління. Розвиток психології управління як науки. Психологічні основи сучасної системи поглядів на менеджмент. Сучасний стан та перспективи розвитку психології управління в організації.	6
3	Психологія управління працею як структурний елемент системи управління в організації. Предмет, мета та завдання психології праці в управлінні організацією. Менеджмент сприятливих умов праці людини як головна функція психології праці. Функціональні стани людини в праці.	6
4	Психологія особистості в управлінні людьми Управління людськими ресурсами як психологічна проблема.	6

	Психологія особистості керівника. Психологія особистості підлеглого.	
5	Психологічні особливості керівництва Лідерство та керівництво в управлінській сфері. Психологічні особливості стилів керівництва. Теорія стилів менеджменту І. Адізеса. Делегування повноважень. Наставництво.	6
6	Мотивація як головна функція сучасної теорії та практики менеджменту 1. Мотивація як функція менеджменту. 2. Теорії мотивації.	6
7	Психологія організації в управлінні. Теорії організації. Модель організації 5-го рівня управління. Психологія особистості підлеглого.	6
8	Управління конфліктами в організації і їх вирішення Ділові конфлікти в організації. Управлінські конфлікти та їх вирішення.	6
	Усього:	48
№ з/п	ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	Кількість годин
1	Вступ до курсу. Менеджмент як вид діяльності та наука про управління Інноваційний менеджмент у системі управління Керівництво та лідерство. Системи інформаційного забезпечення менеджменту Організаційна ефективність менеджменту – способи та критерії визначення Результативність та ефективність системи менеджменту	8
2	Взаємозв'язок принципів, методів і функцій психології управління Предмет та завдання психології управління: структура, функції та основні категорії психології управління; міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки психології управління; методологія та методи психології управління. Психологічні основи управлінської діяльності: Загальна характеристика управлінської діяльності; принципи управління Психологічні особливості функції управління: функція планування; організаційна функція; спонукально-мотиваційна функція; функція контролю.	10
3	Система та процес психології управління. Процес управління як система взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень. Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень.	10
4	Психологія управління поведінкою людей в організації. Психологічна структура управління. Місце управлінської діяльності у структурі управління. Види та чинники управлінської діяльності. Цілі, мотиви, взаємовідносини, ціннісні орієнтації учасників управлінського процесу	10
5	Лідерство та керівництво в управлінській сфері. Психологічні особливості стилів керівництва. Комунікація як ключова функція керівництва. Особистісно-психологічні основи комунікативної компетентності керівника. Етико-психологічні засади ділових взаємин керівника з	10

	підлеглими. Психологія ділового спілкування в управлінні	
6	Міжособистісні відносини в системах управління. Психологія управлінського впливу. Психологічна влада керівника й можливості її використання. Методи психологічного впливу в системах управління (переконання, прийоми аргументації, навіювання, маніпулятивні тактики). Індивідуальний стиль управління. Психологічна сумісність у структурах управління. Поняття психологічної згуртованості. Соціально-психологічний клімат у структурах управління. Проблема конфлікту в організації.	10
7	Відповідальність як методологічна основа етики та психології управління організацією. Інституалізація етико-психологічних основ діяльності організацій. Соціокультурні та етнопсихологічні особливості управління організацією. Гендерні засади ділових відносин в організації. Психологічна структура управлінської діяльності. Функції управління (менеджменту) та їх психологічний зміст	10
8	Керування конфліктами, ділові переговори й управлінське спілкування. Природа конфлікту в організації. Типи конфліктів. Причини конфлікту. Управління конфліктною ситуацією (структурні методи, міжособистісні стилі вирішення конфліктів) управління конфліктами, організаційними змінами і стресами.	10
	Усього:	78

Пререквізити	Наявність повної загальної середньої освіти
Кореквізити	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: „Економічний аналіз” та „Бізнес планування”
Постреквізити	Післядипломне навчання та також закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами знань та вмінь з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки за освітнім рівнем магістр
Методи навчання	<p>Дисципліна передбачає навчання через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції-візуалізації; - інтерактивні лекції; - модульне навчання; - мозковий штурм. <p>Лекції надають студентам матеріали з теоретичної частини та матеріалів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо принципів, прийомів і методів менеджменту на підприємстві з урахуванням процесів, що відбуваються в ньому, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.</p> <p>Лекції ґрунтуються на використанні знань у вигляді окремих змістових модулів, що інтегруються з іншими частинами курсу. Вони доповнюються завданнями для самостійної роботи, виконання яких надає студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практиці. Підготовка до лекцій сприятиме активізації пізнавальної діяльності здобувачів за</p>

	<p>рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання.</p> <p>Під час підготовки до тестів за результатами модульного навчання студенти розвиватимуть навички самостійного навчання, швидкого критичного читання, синтезу та аналітичного мислення.</p>
Засоби діагностики	<p>Форма поточного контролю – усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань.</p> <p>Періодична форма контролю – виконання контрольних робіт, розробка проектів, планів, колоквиуми, творчі роботи.</p> <p>У процесі навчання студентів використовуються наступні методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження, методи програмованого контролю. Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> • систематичний поточний контроль знань під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та практичних завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань. • модульний контроль у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання студентами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за означеними модулями.
Засоби контролю	поточний контроль, підсумковий контроль (залік)
Перелік питань до підсумкового контролю вивчення курсу	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Здійсніть психологічний аналіз існуючих теорій організації. 2. Розкрийте зміст соціально-психологічних функцій організації. 3. Проаналізуйте суть та зміст моделі організації 5-го рівня. 4. Розкрийте суть принципу організації 5-го рівня: "спочатку "хто", потім "що". 5. Прокоментуйте вислів В. Франкла: "свобода – це ще не все, свобода – це тільки половина правди. Ось чому я пропоную, щоб статую Свободи на східному березі доповнили статуєю Відповідальності на західному". 6. Якими якостями повинен володіти керівник 5-го рівня управління? 7. Обґрунтуйте необхідність розробки та впровадження корпоративних кодексів. 8. Розкрийте суть поняття "культура управління" та її роль в діяльності організацій. 9. Проаналізуйте японську та американську культурні моделі управління. 10. Здійсніть аналіз структури корпоративної культури. 11. В чому полягає суть організації як комунікативної системи? 12. Дайте означення соціальної групи як основи діяльності організації. 13. Яка роль міжособистісної сумісності в розвитку групи? 14. Проаналізуйте поняття взаєморозуміння як фактора розвитку колективу. 15. Які фактори впливають на рівень згуртованості соціальної групи? 16. Який вплив здійснює соціально-психологічний клімат організації на ефективність її діяльності? 17. Здійсніть аналіз колективізму та індивідуалізму як принципів розвитку групи (організації). 18. Яка роль командування в діяльності організації? 19. Проаналізуйте суть та зміст комунікації "організація – зовнішнє середовище". 20. Який вплив здійснюють етичні та психологічні принципи комунікації з клієнтами та партнерами організації на ефективність її діяльності? 	

21. Прокоментуйте вислів: "Клієнти – це джерело життя для корпорації, і їх треба поважати, як землю, за те, що вона – джерело життя".
22. Які причини ділових конфліктів в організації?
23. Здійсніть аналіз структури управління діловими конфліктами.
24. Які існують об'єктивні причини управлінського конфлікту?
25. Визначте та проаналізуйте суб'єктивні причини управлінського конфлікту.
26. Визначте та проаналізуйте фактори попередження управлінських конфліктів.
27. Як співробітники організації реагують на нововведення?
28. Які існують механізми подолання бар'єрів в процесі впровадження нововведень?
29. Яку роль відіграє імідж в ефективності діяльності організації?
30. Проаналізуйте основні компоненти іміджу ділової людини та іміджу керівника.

Політика курсу

Навчальна дисципліна «Менеджмент та психологія управління» є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 Психологія.

При вивченні навчальної дисципліни «Менеджмент та психологія управління» здобувач виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до програми силабусу, що включають відвідування практичних занять, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до занять, підготовку презентацій.

Запізнені завдання (письмові роботи). Здобувачам вищої освіти, які вчасно не мають можливості скласти домашні завдання викладач надає можливість для їх повторного виконання й складання у визначеним ним термін.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять. Відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати (перескладати) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни.

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика оцінювання курсу

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється шляхом поточного, кредитного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету. Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати до 100 балів.

Комплексний контроль знань студентів з курсу «Менеджмент та психологія управління» здійснюється на основі результатів проведення поточного, модульного та підсумкового контролю знань (залік).

Форми поточного контролю:

Усне опитування: усна відповідь студента на одне із питань теми; доповнення; участь в обговоренні проблемних питань; виконання аудиторних вправ; робота в групах, захист завдань самостійної роботи.

Письмове опитування: письмова відповідь студента на одне із питань теми, термінологічний диктант, тестування, творче завдання, виконання завдань практичного змісту, конспектування літератури, ведення термінологічного словника, виконання завдань пошукової роботи, модульні контрольні роботи; підсумкова залікова робота.

Форма підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання: контрольні роботи; стандартизовані тести; реферати; презентації результатів виконаних завдань і досліджень; самостійна дослідницька робота; інші види індивідуальних і групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Основними критеріями оцінювання навчальної діяльності студентів з курсу «Менеджмент та психологія управління» є її систематичність, активність і результативність.

Показниками систематичності навчальної діяльності є відвідування студентами лекційних, семінарських занять з курсу, своєчасне виконання навчальних і контрольних робіт.

Активність студента на лекційних, семінарських заняттях визначається якістю підготовки до них і рівнем виконання завдань практичного, творчого характеру. Показником результативності є правильність виконання на семінарських заняттях усіх видів робіт. Система оцінювання знань - накопичувальна (складається із суми балів за різними видами здійсненого контролю).

Політика оцінювання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять обов'язкове. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування й ін.) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн-форматі за погодженням із деканом факультету).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: робота на семінарських заняттях; контрольні заміри (модульні й контрольні роботи): максимальна кількість за два модулі – 60 балів (30+30); підсумковий залік – 40 балів.

Політика виставлення балів. Ураховуються бали, набрані за роботу на семінарських заняттях, проміжному модульному контролю. При цьому обов'язково враховується активність студента на семінарських заняттях; недопустимість пропусків і запізнень на заняття, списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання й т. ін.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне опитування та самостійна робота											Залік
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Змістовний модуль 3	м/к				м/к			м/к	
T1	T2	T3		T1	T2	T3		T1	T2		1 пит. - 20 б. 2 пит. – 20 б. або Тестовий контроль 1 тест – 1 б. 40 тестів – 40 б.
4	4	4	8								
За 1 змістовий модуль - 20 балів	За 2 змістовий модуль - 20 балів	За 3 змістовий модуль - 20 балів									
20+20+20=60											60+40=100

4 бали – відповідь повна, немає помилок, завдання самостійної роботи виконані на належному рівні;

3-2 бали – відповідь неповна або має помилки, завдання самостійної роботи виконані частково;

2-1 бал – відповідь неповна, має значні помилки; завдання самостійної роботи не виконані;

модульна контрольна робота – (I модуль - 10 балів; II модуль - 10 балів; III модуль – 10 балів)

Критерії оцінювання знань студентів з дисципліни «Менеджмент та психологія управління»/ ЗФН (залік в умовах дистанційного навчання)

Загальна кількість балів - 100. З них:

- 20 балів за відвідування лекційних занять з елементами практикуму;

- 40 балів за виконання індивідуальних практичних завдань;

- 40 балів за усну відповідь у режимі он-лайн (або ж інший варіант - виконання тестових завдань).

Результати складання заліку оцінюються за двобальною шкалою «зараховано», «не зараховано». Оцінка «зараховано» виставляється за правильно виконані практичні завдання та правильні відповіді на поставлені теоретичні запитання з дисципліни. Оцінка «не зараховано» виставляється за неправильно виконані практичні завдання та неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання з дисципліни.

Оцінка «**зараховано**» (**A** - високий рівень навчальних досягнень) виставляється, якщо студент набрав 90-100 балів, глибоко, у повному обсязі засвоїв весь програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно висловлюється, вільно справляється з завданнями, правильно аргументує висновки, володіє різноманітними навичками і виявляє вміння самостійно узагальнювати та висловлювати матеріал, не допускає помилок. Відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу думок і творчим вирішенням психолого-педагогічних ситуацій.

Оцінка «**зараховано**» (**B** - достатній рівень навчальних досягнень) виставляється, коли студент набрав 80-89 балів, твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті висловлює його, не допускає неточностей у відповіді на запитання та володіє необхідними навичками при виконанні завдань, висловлює свої міркування про ті чи інші теоретико-практичні проблеми курсу, однак припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

C «**зараховано**» (**C** - достатній рівень навчальних досягнень) виставляється, коли студент набрав 70-79 балів, зміст курсу здебільшого засвоєний, необхідні практичні навички роботи з вивченим матеріалом сформовані. Усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, однак деякі з них виконані з помилками; студент не вміє самостійно викласти зміст окремих питань програми навчальної дисципліни. Відповіді на запитання є логічними, аргументованими, хоч і мають неточності, зокрема, кілька суттєвих помилок. Письмові завдання виконані цілком, однак допущено низку неточностей у викладі змісту й оформленні відповіді, є спірна аргументація.

Оцінка «**зараховано**» (**D** - середній рівень навчальних досягнень) виставляється, коли студент набрав 60-69 балів, зміст курсу засвоєний частково, необхідні навички роботи із вивченим матеріалом сформовані тільки на базовому рівні, допущені суттєві неточності у відповіді, порушено послідовність у викладенні програмного матеріалу; студент виявляє середній рівень компетентності, у письмових завданнях та оформленні відповіді допущено фактичні та змістові помилки.

«**Зараховано**» (**E** - середній рівень навчальних досягнень) виставляється, якщо студент набрав 50-59 балів, зміст курсу засвоєний частково, практичні навички роботи сформовані на поверхневому рівні; студент виявляє не глибокі знання у розумінні основних положень навчального матеріалу, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, відповіді непереконливі; студент плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом. Письмові завдання виконані й оформлені на недостатньому рівні, частково, із суттєвими помилками.

Оцінка «не зараховано» (F, FX - початковий рівень навчальних досягнень) виставляється студентові, який набрав 35-49 балів, зміст курсу засвоєно фрагментарно, або не засвоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, відповідь не повна, не аргументована, студент не володіє понятійним апаратом, відзначається низьким рівнем компетентності. Письмові завдання не виконані або виконані з грубими помилками; студент часто пропускав лекції та семінарські заняття, не виконав модульного контролю. За додаткової самостійної роботи над матеріалами курсу, підвищення якості виконання завдань, можливий допуск до перескладання).

Шкала оцінювання ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Базова

1. Бакаленко О.А. Психологія управління: навчальний посібник. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Бакаленко О. А. Психологія управління: навч. посібник. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с. 2.
3. Жавнерчик О. В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020.161с
3. Беліченко А.Г., Воронкова В.Г., Мельник В.В. Етика ділового спілкування. Навч. посібн. для ВНЗ. - Львів : Магнолія, 2019. - 312 с.
4. Білорус Т.В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 185 с.
5. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління. – К.: ЗАТ “НІЧЛАВА”, 2000. – 280 с.
6. О.Н., Ємельянов В.М., Андріяш В. І., Лушагіна Т. В. Психологія управління: навч. посіб. Миколаїв, видавець Ємельянова Т.В., 2019. 220 с.
7. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях / З.Р. Кісіль, Д.В. Швець. – Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. – 208 с.
8. Єременко Л.В., Ісакова О.І. Психологія управління: конспект лекцій / Л.В. Єременко, О.І. Ісакова. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2020. 86 с.
9. Кісіль З.Р. Основи управління : посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 232 с.
10. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління : Навчальний посібник. Харків: видавництво «Університетська книга». 2022. 648 с.
11. Кроуплі Д. Х. Психологія інновацій в організаціях. Харків : Гуманіт. центр, 2019. 346 с.
12. Москалець В.П. Психологія особистості: Підручник. Вид. 2-ге, перероблене, доповнене. Київ-Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2020. 435 с.
13. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. Теорія і практика: Навчальний посібник. – К.: ТОВ "УВПК "ЕксОб", 2001. – 512 с.
14. Психологія менеджменту / Под ред. проф. Г.С. Никифорова. 2-е изд. – Харьков: Изд-во Гуманитарный Центр, 2002. – 556 с.

15. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління: підручник/ МОН України. 5-те вид., перероб. та допов. Київ: Центр учбової літ-ри, 2021. 492 с.
16. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с.
17. Яшник С. В. Методичні матеріали для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Психологія управління». Київ: НУБіП України, 2018. 220 с.

Допоміжна

1. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління: навч. підр. К.: Центр учбової літератури, 2019. 398 с.
2. Волошенко М., Азаркіна О. Психологія професійного спілкування: навчальний посібник. Херсон: Олді-Плюс, 2021. 280 с.
3. Дубич К. В. Основи теорії управління та менеджменту: Навч. посіб. – К.: Пектораль, 2005. – 104 с.
4. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління. — Кам'янецьПодільський, 2005. - 345 с.
5. Методи сучасної теорії управління: підручник / А. П. Ладанюк, Н. М. Луцька, В. Д. Кишенько, Л.О. Власенко. – К., Ліра-К, 2018. – 368 с.
6. Новицький І. В. Сучасна теорія керування: навч. посіб./ І. В.Новицький, С.А.Ус; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. "Нац. гірн. ун-т". – Дніпро: НГУ, 2017. – 262 с.
7. Основи психології та міжособове спілкування: навчальний посібник (ВНЗ І-ІІІ р. а.) / Л. В. Засекіна, Т. В. Пастрик. – 2-е вид. – К., 2018. – 216 с.
8. Основи соціальної психології: підруч. для закл. вищої освіти / за ред. М.М. Слюсаревського. – К.: Талком, 2018. – 579 с.
9. Карамушка Л.М. Психологія управління: Навчальний посібник. – К.:Міленіум, 2003. - 344 с.
10. Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.
11. Марченко О.М. Практикум з менеджменту : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 224 с.
12. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
13. Менеджмент: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» денної форми навчання / уклад.: О.В. Овсієнко. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 144 с.
14. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
15. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління. — К.: Академвидав, 2003. - 568 с.
16. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Навч. посібник.—ІваноФранківськ: Плай, 2001. – 695 с.
17. Психологія управління в організації : навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – Вінниця, 2016. – 150 с.
18. Психологія діяльності в особливих умовах: словник-довідник / І. І. Приходько та ін. ; за заг. ред. проф. І. І. Приходька. Харків: НА НГУ, 2021. 118 с.
19. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с.
20. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
21. Пушкар Р.М. Тарнавська Н.П. Менеджмент: теорія і практика. Підручник. – 2-е вид., перероб.і доп. – Тернопіль: Карт-бланш, 2003. – 491 с.
22. Савельєва В.С. Психологія управління: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 320 с.